

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 กำหนดให้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนจึงต้องมีการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ สาระสำคัญคือมุ่งเน้นซึ่งได้มีการบัญญัติให้มีกฎหมายทางการศึกษาโดยเฉพาะเป็นการเฉพาะให้มีการปฏิรูประบบบริหารและการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยให้มีเอกภาพในเชิงนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติมีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งส่งเสริมเอกชนร่วมจัดการศึกษาและมีความอิสระในการบริหารจัดการภายใต้การกำกับดูแลจากรัฐ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 3)

พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 มาตรา 5 ที่กล่าวว่า เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาให้บุคคลได้รับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยให้บุคคลซึ่งได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไปแล้ว หรือไม่ก็ตามมีสิทธิได้รับการศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบ หรือการศึกษาตามอัธยาศัยได้แล้วแต่กรณีตามกระบวนการและการดำเนินการที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ จึงสอดคล้องกับมาตรา 6 ที่มีการส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ทุกคนมีความเสมอภาคในการเข้าถึงและได้รับการศึกษาอย่างกว้างขวางทั่วถึง เป็นธรรมและมีคุณภาพเหมาะสมกับสภาพชีวิตของประชาชน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2553 : 12)

ปัจจุบันสถานศึกษาการศึกษานอก โรงเรียนหรือนอกระบบทำหน้าที่รับผิดชอบและจัดการศึกษาสำหรับประชาชนผู้ด้อยโอกาสกลุ่มนี้ และขณะเดียวกัน การเรียนรู้ของเยาวชนกลุ่มที่อยู่ในระบบโรงเรียนนี้ ก็ยังสามารถเรียนรู้ได้ จากการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยควบคู่กันไป การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจึงได้ยึดแนวสำคัญที่ว่า การเรียนรู้ของมนุษย์สามารถเกิดขึ้นได้ตลอดชีวิตในทุก

สถานที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากได้มีระบบการจัดการให้มีสถานที่เหล่านั้นมีบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เป็นสถานที่เหมาะสมและอยู่ใกล้ผู้เรียนมากที่สุด มีการบริหารสื่อการเรียนการสอนทุกประเภทตามความต้องการของผู้เรียน จัดกระบวนการเรียนและกระบวนการพบกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพมีบุคลากรที่ทำหน้าที่อำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำและปรึกษาและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องให้กับประชาชน ได้ตลอดเวลาและบุคลากรที่ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกดังกล่าว คือ ครูการศึกษาอิสระและการศึกษาตามอัธยาศัยประจำศูนย์บริการการศึกษาอิสระและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2555 : 1)

สำนักบริหารงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมุ่งหวังที่จะให้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ สามารถกระจายให้บริการแก่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึงตามนโยบาย บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่รัฐบาลคาดหวังไว้แต่โดยข้อเท็จจริง ในทางปฏิบัติถึงแม้ว่าจะสามารถบรรลุเป้าหมายด้านปริมาณจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มมากขึ้น แต่ในด้านคุณภาพยังมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ เช่น จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอบุคลากรขาดขวัญกำลังใจเพราะไม่ใช่ข้าราชการประจำ ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงบุคลากรทุกปีการดำเนินงานตามภารกิจจัดการเรียนการสอนจึงไม่ต่อเนื่อง ครูไม่เข้าใจในภารกิจที่ตนเองจะต้องดำเนินการหรือเข้าใจแต่ยังไม่ลึกซึ้งพอ ขาดความชำนาญการและมีการปฏิบัติงานที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการเรียนการสอนโดยตรง เช่น งานธุรการ การเงิน การบัญชี พัสดุ อาคารสถานที่ งานกิจกรรมพิเศษอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อการบูรณาการในการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้ครูทุกคนต้องทำงานหนัก มีความรับผิดชอบหลายด้าน เป็นผลกระทบให้การจัดการศึกษา ขาดคุณภาพ จนเป็นที่กล่าวกันเสมอว่า การจัดการศึกษาของสำนักบริหารงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คือยคุณภาพ ใครก็สามารถเข้าเรียนได้ เรียนอย่างไรก็สามารถเรียนจบหลักสูตรได้ การดำเนินงานของศูนย์บริการนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม ย้อนหลังหลายปีที่ผ่านมาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะปีการศึกษา 2546 ที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ทำให้มีการยกเว้นการชำระค่าเล่าเรียนให้เรียนฟรีทุกระดับ จึงมีผู้สนใจสมัครเข้าเรียนมากยิ่งขึ้น จากสภาพจำนวนนักศึกษาเพิ่มมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับทรัพยากรที่มีอยู่ค่อนข้างจำกัด ทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร สื่อการ

เรียนการสอน อาคารสถานที่ จึงทำให้เกิดภาวะสภาพและปัญหาในการปฏิบัติงานตามมาด้วยความยุ่งยากในการทำงานมากขึ้น และความรับผิดชอบของครูต่อจำนวนนักศึกษาที่มีมากขึ้น ส่งผลกระทบไปถึงคุณภาพของนักศึกษาที่จบหลักสูตร ครูการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นบุคลากรหลักในการจัดการและด้านการส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมแก่นักศึกษาทุกคน (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2553 : 72)

ศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ส่วนใหญ่ได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ ปี พ.ศ. 2547 เป็นต้นมา โดยเป็นศูนย์ในระดับอำเภอ ซึ่งครูประจำศูนย์จะทำหน้าที่ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ การพัฒนาทักษะชีวิต และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งเป็นแหล่งบริการความรู้ ข้อมูลและข่าวสารทำให้ประชาชนได้ศึกษาหาความรู้ได้ด้วยตนเองการจัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้แก่ประชาชนนอกระบบโรงเรียน ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ มีพันธกิจในการจัดและส่งเสริมกิจกรรมการศึกษา ภายใต้การพัฒนาระบบบริหารจัดการตามแนวปฏิรูประบบราชการและการปฏิรูปการศึกษาโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ การจัดและส่งเสริมการศึกษาการศึกษาเพื่อให้ประชาชน มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา พื้นความยากจนและขอนแก่นเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้จากนโยบายการพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ แผนงานสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาคนให้มีความรู้คู่คุณธรรมและจริยธรรม โดยมีศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เป็นสถานศึกษาที่ทำหน้าที่ในการจัดการศึกษาดังกล่าว ในระดับพื้นที่ โดยมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนในทุกตำบลเรียกว่า “ศูนย์การเรียนชุมชนตำบล” เพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนให้กว้างขวางทั่วถึงและครอบคลุมทุกพื้นที่ มีครูศูนย์การเรียนชุมชน จำนวน 2,872 คน เป็นผู้ปฏิบัติงานในลักษณะประจำที่ศูนย์การเรียนชุมชน ทำหน้าที่จัดกิจกรรม ประสานงาน อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้แก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย และเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะทำให้การดำเนินงานของศูนย์การเรียนชุมชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ครูประจำศูนย์การเรียนชุมชนไม่ใช่เพียงเป็นครูผู้ทำหน้าที่สอนแต่เพียงอย่างเดียว แต่จะต้องเป็นผู้แนะนำวิธีการแสวงหาความรู้ของผู้เรียน โดยเน้น “ผู้เรียนเป็นสำคัญ” ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียนและสภาพของชุมชน เป็นผู้กระตุ้นความใฝ่รู้ให้กับผู้เรียน เป็นที่ปรึกษา และเป็นผู้แนะนำผู้เรียน ให้รู้จักแก้ไขปัญหา โดยพึ่งพาตนเองพร้อมทั้งได้กำหนดบทบาท หน้าที่ เพื่อให้การปฏิบัติงานของครูประจำศูนย์การเรียนชุมชนมี

ความชัดเจนขึ้น คือ ต้องพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับชุมชน โดยมุ่งเน้นการบริการ การศึกษากลุ่มเป้าหมาย “ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” (สำนักบริหารงานการศึกษาออก โรงเรียน. 2547 : 1-6) ทั้งการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ การพัฒนาทักษะชีวิต และ การศึกษาตามอัธยาศัย สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 ซึ่งในการ จัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพตามที่กล่าวมาข้างต้น ต้องคำนึงถึง หลักการแนวคิด สำคัญของการจัดกระบวนการเรียนรู้ ตามความเชื่อพื้นฐาน ปรัชญา “คิดเป็น” และหลักการของ การศึกษานอกโรงเรียน แนวทางกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการ นอกจากนั้นยังต้องทำงานด้วยจิตใจที่มุ่งมั่น เสียสละ พร้อมทั้งจะช่วยเหลือ ผู้เรียนการศึกษานอกโรงเรียนที่มีความแตกต่างด้านเศรษฐกิจ ฐานะ ความรู้พื้นฐาน โดยรู้จัก วิเคราะห์สภาพผู้เรียน รู้จักเลือกใช้วิธีการจัดการความรู้แก่ผู้เรียนอย่างฉลาด และจัดกระบวนการ เรียนแก่ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสม (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย. 2551 : 13) ซึ่งการดำเนินงานที่ผ่านมาที่มีผู้ศึกษา คือ สายัณห์ พันธุ์งาม (2552 : 84) ได้ศึกษาการจัดการจัดกระบวนการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ของครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย จังหวัดนครศรีธรรมราช แต่ยังไม่เคยมีผู้ที่ศึกษาสภาพการดำเนินงานของครูประจำ ศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือเลย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการดำเนินงานของครูประจำศูนย์บริการ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ว่ามีสภาพและ ปัญหาในการดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายมากน้อยเพียงใด และเพื่อนำข้อมูลที่ได้ ไปเป็นแนวทางแก้ไขพัฒนาปรับปรุง การบริหารการดำเนินงานของครูให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้การจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขต ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

1. สภาพการดำเนินงานของครูประจำศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ในระดับใด

2. สภาพการดำเนินงานของครูประจำศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

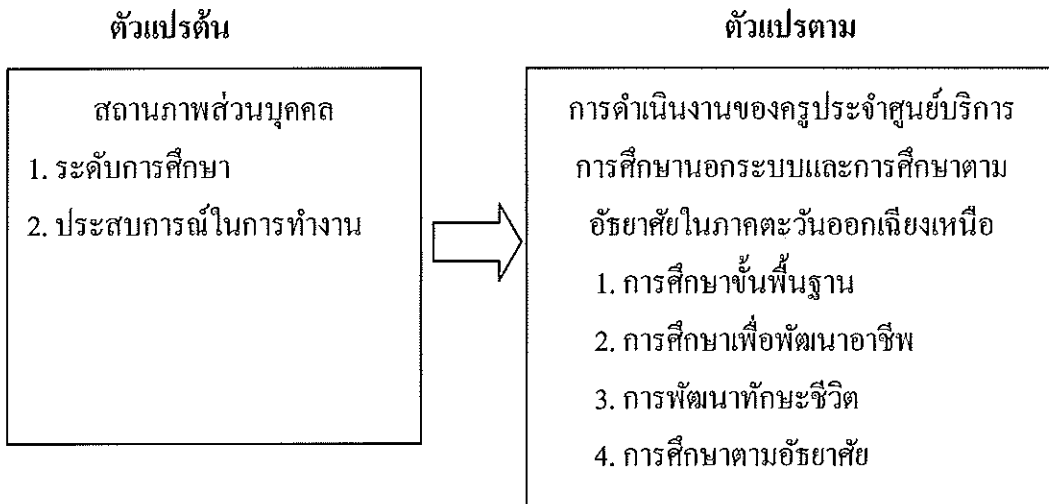
1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของครูประจำศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานของครูประจำศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

ครูที่มีระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานของครูประจำศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ใช้ แนวคิดการบริหารงานตามพันธกิจของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2551 : 2) ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูประจำศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2,872 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูประจำศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 338 คน จากศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 20 จังหวัด กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie and Morgan (1970 : 607- 608) และ สุ่มแบบแบ่งชั้น (Classified Sampling Random) (บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 43)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

สภาพการดำเนินงานของครูประจำศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยอาศัยหลักการดำเนินงานของบุคลากรตามพันธกิจงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจำแนกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ การพัฒนาทักษะชีวิต และการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. 2551 : 2)

3. ด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variables) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ สภาพการดำเนินงานของครูประจำศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่

3.2.1 ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2.2 ด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

3.2.3 ด้านการพัฒนาทักษะชีวิต

3.2.4 ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย

4. ขอบเขตด้านสถานที่ ศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

5. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย

ตั้งแต่เดือนมกราคม – สิงหาคม พ.ศ. 2557

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการดำเนินงาน หมายถึง งานหรือกิจกรรมที่ จัดและส่งเสริมการศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในกิจกรรมการจัด การศึกษาขั้นพื้นฐาน ,การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ,การพัฒนาทักษะชีวิต และการศึกษาตามอัธยาศัย ในที่นี้หมายถึงการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. ครู หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่สอนประจำศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ศรช.) และผู้ปฏิบัติงานสอนประจำศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. พันธกิจงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย หมายถึง การดำเนินงานตามภารกิจหลักเป้าหมายหรือทิศทางระยะยาว กิจกรรมทุกชนิดที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์ ที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย มุ่งมั่นที่จะทำให้บรรลุ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ อย่างมี

ความสุข ประกอบด้วย การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ การพัฒนาทักษะชีวิต และการศึกษาตามอัธยาศัย

3.1 การศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง การจัดกิจกรรมการศึกษา ได้แก่ การส่งเสริม การรู้หนังสือ การศึกษาในหลักสูตรเทียบเท่าการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีรูปแบบ วิธีการที่เหมาะสม และมีสาระหลักสูตรที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

3.2 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ หมายถึง เป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคล โดยให้บุคคลในชุมชนที่สนใจประกอบอาชีพระยะสั้น ในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่จะประกอบอาชีพเป็นอาชีพเสริม ทั้งยังจัดอบรมเพื่อให้การพัฒนาตามศักยภาพในอาชีพ เป็นการเพิ่มช่องทางในอาชีพ เพื่อให้เกิดความมั่นคงและการเพิ่มมูลค่าให้กับอาชีพ โดยแบ่งเป็นกลุ่มผู้ต้องการเรียนรู้ทักษะอาชีพ แต่ไม่อาจนำไปประกอบอาชีพได้ กลุ่มผู้เข้ารับการอบรมเพื่อเข้าสู่อาชีพ กลุ่มผู้มีอาชีพเดียวกัน ที่ต้องการพัฒนาอาชีพของตนให้ดียิ่งขึ้น และกลุ่มที่ต้องการนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้พัฒนาอาชีพตนเอง

3.3 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต หมายถึง เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานของบุคคล มุ่งที่จะเสริมสร้างความสามารถให้กับบุคคล เพื่อให้มีทักษะชีวิตในการแก้ปัญหาเฉพาะด้าน ให้เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ และแต่ละสถานการณ์ โดยใช้การเรียนรู้แบบบูรณาการองค์ความรู้และกระบวนการการเรียนรู้ต่างๆ ในชีวิตประจำวันเข้าด้วยกัน ส่งเสริมความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาชุมชนอย่างต่อเนื่อง

3.4 การศึกษาตามอัธยาศัย หมายถึง การจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวิถีชีวิต ซึ่งเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่และทุกช่วงวัยของชีวิต ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อม และโอกาส โดยศึกษาจากประสบการณ์การทำงาน สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เป็นการเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนความรู้เจตคติ ทักษะ ความบันเทิง และการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัด และศักยภาพของแต่ละบุคคล ให้สามารถศึกษาได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงสภาพการดำเนินงานของครูประจำศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. เป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติงานของผู้เกี่ยวข้องในศูนย์บริการ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้มีประสิทธิภาพ

3. ผู้บริหาร ครู และหน่วยงานศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดสามารถนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไข และเป็นแนวทาง ประกอบการพัฒนาการบริหารงานให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY